

दीनि ब्राह्मणस्य वाऽपहरति अन्यस्य वाऽनापदि पुरुषस्तम-
मुत्र राजन् ! यमपुरुषा अयस्त्रयैरग्निपिण्डैः सन्देशैः
स्त्वचि निष्कृषन्ति । यस्त्विह वा अगम्यां स्त्रियं पुरुषोऽगम्यं
वा पुरुषं बोधिदमिगच्छति । तावमुत्र कथया ताडयन्-
क्षप्रया न्यूनाः १२ लोहमया पुरुषमालिङ्गयन्ति । स्त्रियं च
पुरुषरूपया न्यूनाः । यस्त्विह वै सर्वाभिगमस्तममुत्र निर-
ये वर्त्तमानं वज्रकण्टकशाल्मली १३ मारोष निष्कृषन्ति ।
ये त्विह वै राजन्या राजपुरुषा वा पापशङ्का धर्म्मसिद्धन्
भिन्दन्ति ते संपरेत्य बैतरण्यां १४ निपतन्ति भिन्नमर्यादाः
तस्यां निरयपरिखाभूतायां नद्यां वादोगणैरितस्ततो
भक्ष्यमाणा आत्मना न विद्युज्यमानाश्चासुभिर्हृत्मानाः
स्वाचेन, कर्मपाकमनुसरन्तौ विष्मूलपूयशोणितकेशनखा-
स्थिमेदोमांसवशावाहिन्यामुपतप्यन्ते । ये त्विह वै दृषली-
पत्योनपशौचाचारनियमास्त्यक्तज्जाः पशुचर्यां चरन्ति ।
ते चापि प्रेत्य पूयविण्मूलक्षेत्राणापूर्ये १५ निपतन्ति
तदेवातिबोभत्सितमन्नन्ति । ये त्विह वै श्वर्गहभपतयो
ब्राह्मणादयो ऋगयाविहारा अतीर्थे च ऋगा-
न्निमन्ति । तानपि संपरेताहं ल्यभूतान् यमपुरुषा दृष्-
भिर्विध्यन्ति १६ । ये त्विह वै दाम्भिका दम्भयज्ञेषु
पशुन् विशसन्ति । ताननुप्रिङ्गुको वैशसे १७ नरके पति-
तान्निरयपतयो यातयित्वा विशसन्ति । यस्त्विह वै सर्वथा
भार्या द्विजोरेतः पाययति काममोहितः तं पापकृत्तमं
मूलरेतःकुल्यायां पातयित्वा रेतः संपायन्ति बालाभक्ष्ये
१८ । ये त्विह वै दस्यवोऽग्निदा गरदा यामान् संधान् वा
विलुम्बन्ति राजभटा वा तांश्चापि हि परेतान् यम-
दूतावज्जदंष्ट्राः शानः १९ सप्रव्रतानि विंशतिश्च सरभसं
खादन्ति । यस्त्विह वा अन्तर् वदति साक्ष्ये द्रव्यविनि-
मये दाने वा कथञ्चित्, स वै प्रेत्य नरके अत्रीचिमति २०
अधःशिरानिरवकाशे योजनशतोच्छ्रायाद् गरिमुङ्गः
संपात्यते । यत्र जलमिव स्थलमश्नुषृष्टमवभासते
तद्वीचिमत् तिलयो विशीर्यमाणशरीरो न कियमाणः
पुनरारोपितो निपतति । यस्त्विह वै विप्रोराजन्तो
वैश्यो वा सोमपोधस्तत्कलत्रं वा सुराः व्रतस्थोऽपि वा
पिबति प्रमादतः तेषां निरयं नीतानासुरसि पदाऽऽ-
कस्याख्ये वज्रिना द्रवमाणं कार्णायसं २१ निपिञ्चति ।
अथ च यस्त्विह वा आत्मसंभावेन स्वयमधमो जन्मतपो
विद्याचारवर्णाश्रमवतो वरीयसो न वज्र कन्येत स ऋतक-
एव चारकर्हमे २२ निरयेऽवाक्किरा निपतितोदुरन्त-

यातनाह्वयते । ये त्विह वै पुरुषाः पुरुषमेधेन यजन्ते
वाच स्त्रियोन्मपशुन् खादन्ति तांश्च ताश्च ते पश्य
इह निहता यमसदने यातयन्तो रक्षोगणाः यौनिका
इव सुधितिनाऽपदावाऽऽहृत्पिबन्ति न्यन्ति च कृष्ण-
माणा यथेह पुरुषादाः २३ । ये त्विह वा अनागसो-
ऽरण्ये यामे वाविश्रयवैश्रज्यकैरपश्रितानुपजिजोवि-
षून् सूतादिषूप्रोतान् क्रोडनकतया घातयन्ति तेऽपि
च प्रेत्य यमयातनासु शृलादिप्रोतात्मानः २४ क्षुत्तृड्यां
चाभिहताः कङ्कषटादिभिश्चेतस्तस्तिम्बस्तुगडै रारुह्य-
माना आत्मकशूलं चरन्ति । ये त्विह वै भूतान्यु-
द्वेजयन्ति नरा उल्लणखभावा यथा दन्दशूकास्तेऽपि
प्रेत्य नरके दन्दशूकाख्ये २५ निपतन्ति । यत्र नृप !
दन्दशूकाः पशुसुखा वा उपसृज्य पसन्ति यथाबिहे-
शयान् । ये त्विह वा अन्धावटकुम्भलुहादिषु
भूतानि निरुन्वन्ति तथासुत्र तेष्वेवोपवेश्य समरेण
वज्रिना धूमेन निरुन्वन्ति २६ । यस्त्विह वा अतिधीन-
श्यागतान् वा गृहपतिरसकदुपगतमन्युर्दिधक्षुरिव पापेन
चक्षुषा निरीक्षते तस्य चापि निरये पापहरेरक्षिणी वज्र-
स्तुगडागृध्रकङ्कटादयः प्रसक्तोरुबलादुत्पाटयन्ति २७ ।
यस्त्विह वा आट्याभिमतिरहृदृतिस्त्रियं कप्रेक्षणः
सर्वतोऽभिविशङ्को व्यवविनाशचिन्तया प्रविशुष्यमाण
हृदयवदनो निर्दृष्टिमनवगतोऽह इवाधमभिरक्षति
स चापि प्रेत्य तदुत्पादनोत्कर्षणसंरक्षणसमलपङ्कः
सूचीमुखे २८ नरके निपतति । यत्र ह विक्षपङ्कं पाप-
पङ्कं पापपुरुषं धर्मराजपुरुषा वायसा इव सर्वतोऽङ्गेभ्य
सूत्रैः परिवयन्ति । एवंविधा नरका यमाख्ये सन्ति
यतयः तेषु च सर्व एवाधमवर्त्तिनो ये केचिदिहोदिता-
श्चावनिपते ! पर्यायेण विविशन्ति । तथैव धर्मानुवर्त्तिन
इतरत्र । इह तु पुनर्भवे उभयशेषाभ्यां विवशन्ति”

भा० आनु० ७ अ० शुभकर्मविशेषविपाक उक्तो यथ
“युधिष्ठिरोक्तिः । “कर्मणाश्च समस्तानां शुभानां भरत
धर्म ! । फलानि भरतश्रेष्ठ ! प्रब्रूहि परिच्छ्रितः । भीष्म
उवाच । हन्ते कथयिष्यामि यन्मां पृच्छसि भारत ! ।
रहस्यं यदधीषान्तु तच्छृणुषु युधिष्ठिर ! । यागतिः प्राप्यते
येन प्रेत्यभावे चिरेप्सिता । येन येन शरीरेण यद्व्यक्तम
करोति यः । तेन तेन शरीरेण तत्तत्फलमुपानुते ।
तस्यां यस्यामवस्थायां यत्करोति शुभाशुभम् । तस्यां
तस्यामवस्थायां भुङ्क्ते जन्मनिजन्मनि । न नश्यति